

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 54 (10346)

1977 чылдың март 5, суббота

1925 чылда үндөөлөттөгөн

Өртөө 2 көп.

ТУКТАРНЫ — ТИИЛЕКЧИЛЕРГЕ

РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлели, ВЦСПС 1976 чылда кезде улус ажыл-агыйының планын чедиишкинниң күөсеткени дээш, бугуругенин ажыктын болгаш ажылдын шынарин беддери дээш Бүгү-өвилелиниң социалисттик чарыкынын түнөөдөрүн баараан Чөөп-Хемчик районун «Искра» колхозту шлчир Кызыл тук-биле шаңнаан.

РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлели, ВЦСПС 1976 чылда кезде болгаш суур Советтериниң Бүгү-өвилелиниң социалисттик чарыкынын түнөөдөрүн үндүргөн, типкалы болган 105 кезде болгаш суур Советтериниң биразы Каа-Хем районун Ильянка кезде Соедини шлчир Кызыл тук-биле шаңнаан.

Коммунист субботник — куш-ажыл байырлары Белеткенишикинниң медээлери

В. И. Ленинни төртүтүнгөн хүнүндө бээр 107 чыл өшкө болган Улут Октябрьиниң 60 чылдыг тураскааткан коммунист субботникти апрель 16-да эрттир дугайында Мокскавич мурнакты бугуруге черлериниң нииништалыг бистив чуртуугуш бугуру байырларында ажыл-агыйчыларның ийгиликтерин баараан. СЭТА-ның корреспонденттериниң дийдишканы бола:

ВОЛГОГРАД. СЭКП ТН-ның, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ИЛКМ ТН-ның шлчир Кызыл тукун коллективке тымысымыгга тураскааткан шлчир-ажыл-агый активиниң хураалыга трактор тудукчулары «Кызыл субботник» күш-ажылды байырлары кылды деп чарлаарын шлтирттирээнер.

Коммунист субботниктин хүнүндө чуртуу тараа шөлдөргө плавдан ажыр үс-үс машиналарын чорудар, оларын 40-ни кампап алган материалдардан бугуру үндүрер. Волгоградтың трактор кылды бугуруге каттыжымын-кымын 4,5 муң агыл инженерлери болгаш техниктери боттарыны хууда чогадыкчы планнарының үндөөнигге курдамыраары дилеп тывары дээш чарыкты калбарып чорутканар.

УЛЬЯНОВСК. Ильячинин төртүтүнгөн чериниң депр-орукчулары Москва-Суритовниң депозитинде боттарының штирениң патриотчу инициативанын ийи-биле түдүктү алуун чорут дилептир. Ульяновскиниң локомотив депозитиниң машинистери улус ажыл-агыйының барлаарыны түдүктү 120 поезддерини халаса чедирерлер. Рефертерини хой келдин кампап алган одаар чүт-биле чорудар.

БРАТСК. (Иркутск областы), Мокскавичларын патриотчу инициативанын Ангарада амык хоорайда «Братсктудуну» экскаватор-трактор ажылдарының эргелекчи коллективни эң баштай дөткөп. Субботник хүнүндө 150 муң рубльге тудук-монтка ажылдары күөсүр. 30 муң кубометр донаурты өскөр дайдыр, фундаменталыг 200 дециметр чыгылары олуртур деп шлтирээнер. Оң бола аналдамыдан хой.

МУРМАНСК. Делегейиниң илам-бүрү далайларымда чорун турар суудоларының экинчилеринде кээп турар телеграммаларда «Кызыл субботник» медээлери бар. «Зареченск» теплоходтун комсомолчу-агылчар коллективни радиобиле мында деп дамчыткан: апрель 16-да күш-ажылдын өңне бедик бугуругу чүтүр чедип азыр, кампап алган кывар-чар чүтүр-биле ажылдар бис. «Зареченсктин» далайык бугуруге хөстүү үеинде субботникке кайрыштыр дөрт шантай өңөш өңөс үе илтинде ажылдар. Эңчегинг реисти шлтирчи деп чаразымыс.

ЕРЕВАН. Ереванын Октябрь 50 чылды аттыг кабыл заводунга коммунист субботник хүнүндө плавдан ажыр 200 муң рубльдин продукцияны бугуру үндүрер. Бугуруге чериниң коллективни оң хун кампап алган чиг-э-биле болган электротехника-биле ажылдар деп шлтирээнер. Оң төөгүдү хуиде амыктын хуу планнарында амыктыг чорукту болгаш амыктын шынарын чүгө беддери эвес, штирчи чаагай-ажылдарыны база заводтун девискөригн погааччыларының хөмчөгөрүн база киирер.

КАУКАЗ. Москва автомобиль заводунга комсомолу апрель 16-да «Искра» деп 1200 автомобильдерни өштөп чыр. Куйбышевтин локомотив депозитин депр-орукчулары, Сырванын машина тургузукчулары, областын өске-даа бугуруге черлериниң коллективтери күш-ажылдык байырларынын хүнүндө бар дем-биле ажылдар деп, шлтирээнер. Оң хун бола шалымы күш-ажылдык хүнү болур. Ажылдан алган агыны онту беш чылдыг фондузунга киирер.

ОКТАБРЬНЫҢ ЮБИЛЕЙИН ТӨЛӨПТИГ УТКУУЛ!

ЧАНГЫС-ДАА БАШТЫ ХОР АТ ПАС

Бо хүнерде республиканың колхозтарында болгаш совхозтарында 106,9 муң баш ийиштыг бода мал, ады муң хавап, 1240 муң шээр мал кыштап турар. Чыл төвүтүгүне чедир хөргөлдүрер мал чөмчүн 60 хире хуузу республикада бар, а муруну болгаш барыны районнарда мал чөмчү 20—25 хуу арткан. Шак мындыг байдады өөренип көргөш, республиканың колхозтарының болгаш совхозтарының удуртукчулары, тускай эртемчилери мал чөмчү камныг чарыгдар болгаш ону малга болбаагырадып баарын аргаларын ач-даа хөргөлдөр ужурагалар.

Индиг түрбүжө 92 көрөөктүн чөмчү-ка чедир чүгө адын бири ажылдап турары канчап-даа таарышпас. Таандын ажыл-агыйларында 14 көрөөктүн чөмчү, Бий-Хемде—он ийиник сөө, Улут-Хемде—18-тиң тору ажылдап турар. А Бай-Тайга, Өвүр, Эрзин болгаш Тес-Хем районнарда көрөөкчтер ажылдап турар.

Малды суггарар талам-биле ажыл кош-как организацтыгын. Колхозтарда болгаш совхозтарда бо хүнерге чедир бар 313 кудукту чүгө 240 хирези ажылдап турар. Бай-Тайга, Эрзин, Чөөп-Хемчик районнара хой-хой кудуктар үрелиг. Өң-биле чөргөлдүр республиканың ажыл-агыйларында 292 саныг суг сөөртүр машиналарын чүгө 223-ү ажылдап турар.

ЧУРУКТА. Кызыл районун «Кара-Хаак» совхозунун амык хойжун Николай ЗЖЕНЬБЕН. А. СОКУРОВТҮН фотосу.

ТЫВАНЫҢ АЖЫЛЧЫ ЧОНУ ПАРТИЯ ОБКОМУНУҢ IV ПЛЕНУМУНУҢ МАТЕРИАЛДАРЫ-БИЛЕ ТАНЫЖАРЫН ҮРГҮЛЧҮЛӨП ТУРАП

КАЛБАК ТАНЫЖЫЛГА

СЭКП Тыва обкомунун IV пленумунун материалдарын, илдиги Тыва АССР-ниң бугуругу күштериниң улам ийиш коллективтик хөргөлдөр хөмчөгөр дугайында СЭКП Төп Комитетинин болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң доктаалы Бай-Тайга районда калба-биле таныштырып турар. Доктаалды таныштырып таймырлары-биле штирчи районкомуну болгаш рай-күөспөчү хариысалгалыг ажылдакчыларын бугуруге, ажыл-агыйларда бижылгаан.

«Төв» совхозтук Эр-Хавык суг-бараан фермазынга Тываның бугуругу күштериниң коллективтик хөргөлдөр хөмчөгөр дугайында партианың болгаш чыдактын доктаалы СЭКП райкомунун секретары

Х А Й Н Ы К К А Н А Ж Ы Л - И Ш

Ак-Довурак хоорайның тудукчуларының мурунда бо чылдыг суругалар улут. Улут Октябрьиниң 60 чыл өңи төлөптүгүтү дээш олар бедиктен социалисттик хууза-үнепел көргөш, оңу бедик бугуругу чүтүр күш-ажыл-биле хариысалгалы шлтирээнер. «Ильянка» Хералдин удурган 13 ажык составтыг бригадалы чыл планын Улут Октябрьиниң 60 чылдыг чедир чүтүрүрүтү хууза.

Партия обкомунун IV пленумунун материалдарын пропагандалар ажыл уламчылап турар.

Амык хүнерде тудукчуларын хой бедик Постойниниң сууда 107 дугаарыг чурталга бажымын тудууда. Бо 60 алы ишти чурттаар беш казы бажынын тудууда Социалисттик Күш-ажылдык Маадыры Даавырык Калдар-оолдун бот-орууга-чарыгалыг коллективтик бригадалы тудуу турар. Шалычы бригадалы кезигүнери ук бажынын бирги чарымын тудуун буруну-биле дооскан, шеверлекчилерге дуудаган, ам ийиги чарымын дөртү казылыга аяккап турарлар.

Мында ажылдап турарларын ажыл-ижи-биле танышар дээш алаа чөдө берди. Бажынын туттуган бир таламда өрөөл бурунде ажылдап кийжидер-ле хой. Инаар чылдыгны база киирер, ажыл-чарыкка айттылар.

«Чаа орук» колхозу болуун ийитки куралыларын чон аяккап турган, планын оналдаары болган даалгаларын үстүдө адаттыганында даа дөре күөсүр, эвек продукцияны маалдан ал болуу турган. Оң талам-биле ал кезден колхозта ийиш-биле үндүрүлгө чедип алган. Илдинде-даа болза, эртен өткөтүтүтү үдө колхозтун удуртукчулары болгаш тускай эртемчилериниң кошкан амык-далагында малдан продукция алдырын талам-биле чамдык чөптөстөр бар болганын колхозчулар боттарынын са-

КӨДҮРЛҮҮШКҮН-БИЛЕ

Мөңгү-Тайга районун «Малчы» колхозунун ажыл-ишчилериниң Октябрьиниң социалисттик Улут революциянын 60 чыл өңүн дугайында СЭКП ТН-ның доктаалы-биле таныштыр дугайында ажыл-иши байдалга өрткөн. Ада СЭКП райкомунун пропаганда болгаш агитация киджиянын эргелекчи К. С. Х. ХЕРТЕК, партия райкомунун пропаганда болгаш агитация киджиянын эргелекчи К. С. С. ХЕРТЕК, партия райкомунун пропаганда болгаш агитация киджиянын эргелекчи К. С.

ШКОЛАНЫ ДООСКАШ, СОВХОЗУНГА АЖЫЛДААР

Чөөп-Хемчикте Шени ортук школаның доозукчулары «Коммунист» идеялыг чорукту, идеялыг амырларчы турушту—комсомолчу бүрүзүңгө! деп айтырылгы боттарынын бугу-өвилели комсомол хураалыга чыгып келгеш, «Тыва АССР-ниң бугуругу күштериниң коллективтик хөргөлдөр талам-биле хөмчөгөр дугайында» СЭКП Төп Комитетинин болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң доктаалы таныштып көргөнер. Оң түнөөлүндө бо чылдын школаны доозар оолдар, кыстар төрөөн совхозу—«Болшевникке» ажылдап артарын шлтирээнер. Ылаңгы хой ажылын хөргөлдөргө төлөптүгү улуун киирерин дугурушканар.

Школаны дооскаш, төрөөн совхозунга ажылдап артар дугайында шлтирерин бугурудери-биле ВЛКСМ Тыва обкомунче школаның доозукчулары телеграмманы чоруткан.

ПРОДУКЦИЯНЫ КӨВҮДЕДИР

«Чаа орук» колхозу болуун ийитки куралыларын чон аяккап турган, планын оналдаары болган даалгаларын үстүдө адаттыганында даа дөре күөсүр, эвек продукцияны маалдан ал болуу турган. Оң талам-биле ал кезден колхозта ийиш-биле үндүрүлгө чедип алган. Илдинде-даа болза, эртен өткөтүтүтү үдө колхозтун удуртукчулары болгаш тускай эртемчилериниң кошкан амык-далагында малдан продукция алдырын талам-биле чамдык чөптөстөр бар болганын колхозчулар боттарынын са-

«Чаа орук» колхозу болуун ийитки куралыларын чон аяккап турган, планын оналдаары болган даалгаларын үстүдө адаттыганында даа дөре күөсүр, эвек продукцияны маалдан ал болуу турган. Оң талам-биле ал кезден колхозта ийиш-биле үндүрүлгө чедип алган. Илдинде-даа болза, эртен өткөтүтүтү үдө колхозтун удуртукчулары болгаш тускай эртемчилериниң кошкан амык-далагында малдан продукция алдырын талам-биле чамдык чөптөстөр бар болганын колхозчулар боттарынын са-

КОМСОМОЛЧУ ГА БЕДИК ШАННАЛ

ВЛКСМ ТН-ның бюрузу шаңналар талам-биле ВЛКСМ ТН-ның комиссияның кирип келген саналын чугаламы көргөн болган социалисттик чарыкка шылга-рангай чедиишкини, ажыл-бедик бажыны, профес-сионал мергежил, идеялыг эртем-техниктиг чогадылгач дээш 1976 чылда Ленинниң комсомолдун шаңналарын тымыскаан.

Ленинниң комсомолдун шаңна-нының лауреаттарының арасында «Сельхозтехниканың» Бий-Хем салбырынның чөмчү-чүзү комсомолчу Виктор Титов база бар.

ПРОДУКЦИЯНЫ КӨВҮДЕДИР

«Чаа орук» колхозу болуун ийитки куралыларын чон аяккап турган, планын оналдаары болган даалгаларын үстүдө адаттыганында даа дөре күөсүр, эвек продукцияны маалдан ал болуу турган. Оң талам-биле ал кезден колхозта ийиш-биле үндүрүлгө чедип алган. Илдинде-даа болза, эртен өткөтүтүтү үдө колхозтун удуртукчулары болгаш тускай эртемчилериниң кошкан амык-далагында малдан продукция алдырын талам-биле чамдык чөптөстөр бар болганын колхозчулар боттарынын са-

КҮҮСЕЛДЕНИ ОРГАНИЗАСТАН СООНДА

АЖЫЛ-ИШЧИЛЕРГЕ БАРААН БОЛУР

Күүселдени хыялданым болган контролни оргназаастары партиязы амыдыралы...

дөш коммунистерин харымсаганын беддеринге мында уаг кичегейин салым турар...

ажылап турар. Ийн бригада, 7 кизи ол ат дөш демөөсүн турар...

ажылап турар. Ийн бригада, 7 кизи ол ат дөш демөөсүн турар...

ФОТОИНФОРМАЦИЯ

Тываның көдөз амыл-агай дуржулга станциязының механизаторлары бо хүннерде техника септелген шалымын доороз дөш шудуру ажыдап турарлар...

ХООЧУНУВУС

Школаарга техниктег ажыларга оң амылааным деп 22 чак четкен. Эрин ортук шолоазына хеп эрежекчилден эгелээп...

ОЛУРТУП ЭГЕЛЭЭН

ЛЕНИНАБАД. Облаета виногорад үндөтөрин олуртуп эгелээп. «Самгар» сохлукта чартыкчыларын тургузуп...

Публицистиг чүүл

АНЫЯК КИЖИНИН КОЛ
механизатор, чолалы, башкы, эмчи, тудуку, зоотехник, геолог, инженер...

Балгазын суурда амыл чон боттары пил азыр чаа дөдөгө магазин ажытынганын. Оң байлак бараан дөдөгө магазин (чурукта) чаа-аз чурумчудун салым турары.

Специалистиң индири БУРЯТСКАЯНЫҢ ХУСААЗЫ

Тарыкта-тараакыларга энде харымсалгам үе, олу калчаа чорутунамдан дүктүтү салым-тоду долуу-биле шият-парластаткан. Маңаа уреним шияттириден эгелээп чери бөлөктөрүнө чедир бүгү амылар хамаарып. Билгиз хуусаа уаг салдары.

Публицистиг чүүл

бүгү байларын ачык-бойчаа сүрөткө барып болур. Бүдүн ажылыгың хууда эре-ажымы, оң болуңуу - бала өт-бүлөүңнү салым-хууау карыстарга калдык-даа хамаан чон. Бүдүрүгөге амык чок апарганда чүс-чүс мун кижилер үндүр сымарын, амык чоктарын армызыңды хурааныңа кари турар тмд-дагымы мнда.

мен. Аман эртенги серинде элөөн хөдөлүп, оодарыга оңу-моңу кыларын айтып бээр. Хүн караа нан чорда, ол сыйтамшылар бергиде, бөлөк тал хөлөгүңгө башкы харыстаткыч чыдам аар. Амык харыстаткыч чедир болуп мун-бе ичинде чери оодан турар. Оң демганын хөдөр, башкы бергиде, оодан суми кыдынага кезгиле, сут ичкин уаг бөөп-ойнап олурдулар. Кеек болганда ашыктын хылынганы үнү дөңдөлөр. Оодар андамын сөөктөгү амыкты тураан оңун өлгөн бөр чорутулар...

Частың

байырлалы

КИШИВ. (СЭТА-нын корр. Р. Хомеко). Частың байырагы хуучу Мозда...

«Салют»-5: баштайгы отчёт

Орбитаның лабораториясына канчаар аныдал чоранын дугайында экипажтың от...

Виктор Горбатов болгаш Юрий Глазков инженерлерге өөрү четтеринин илереткеш...

СПОРТ СПОРТ

КУБОК — ЧӨӨН-ХЕМЧИКЧИЛЕРДЕ

Тыва АССР-иниң XII кышкы спартакиадазының программазында спорттун үш хеври...

КИЧЭЭНГЕЙНИ КИЖИДИЛГЕ АЙТЫРЫНЧЕ

Кем-херек үүлдикчилерине демисел бистиң амдыралымыста чутула айтырыларын бироза болуп артышаан...

Милицияның анык дуулаачкылары, анык дээрликтер, «Комсомолец» проекторунун кижигинери-биле...

ДЫШТАНЫР ХУННЕРДЕ

Политиктиң чырыдышкын бажыңыга Делегейин херэаженер хуучу март 8-ке тураскааткан хоорайның байырлыг хуралы март 5-те 19 шакта эгелээр...

ГТО-нун чаа базымнары

ГТО комплексианың бүгү-эвилде чөвүдешини ээчегил хурал Москвага мартын 1-де, совет күш-кулажуржуралга адаларыг хуучу болуп эртен...

Чылдагааны чүдел?

Мал оорлар чорук, социализм чүрөкчигинин өскөдөө хеврилериң төтөгөл-сакчылары-биле бир дөмей, нилгелеге айымдыг херектерин бирээл болуп өчү-чоректин оорлар, самчыдаар херектерин нилгиле-биле өске херектер үүлдигилерин барык-ла 20 хуучу элест турар...

Киж болгаш хоойлу

Кызыл районун «X дугаар Улуг хура» колхозунун хоюн каларын турган С. Чамы 1975 чылда колхозтун 40 баш хоюн чилдерин дөң шенелде шинтирген турган. Ынчалза-даа колхоз баштаар чери ол кижини мал ажылгыра артырып каан. Оон түнелинде 1976 чылдын март айда Сор-оол Чамы колхозтун 21 неин чилдир, колхозка 5830 рубль түнүг когаралды чилдирин. Мурунда самчыдал херээ дөң үш удаа шинтирин чораз Дадар-оол «Менин-оол «Найрал» совхозка 19 баш бода малды чилдир, 8436 рубль когаралды чилдирин дөң шинтирген. Ол кижини боштон оонашкан ажылгыра шуут ээр харымсалга чок, үргүлү арагалар турганын ислеге үезинде илээр. Алаа хамаарыштын совхозтун удурутчуларындыг кым-даа, калдыг-даа контролду чоруптай келген...

Телевидение

Table with columns for date (MART 5-TE), location (МОСКВАДАН), and program details.

Чурукчуларнын сорулгалары

МОСКВА. (СЭТА-нын корр). ССРЭ-нин Уран чурала академиязының АХХIV сессияга болуун Ажылды март 2-де эгелээр. Оон киржикчилери «Чогаалдык ачыктар-биле ажил дугайында» СКП ТК-нин докталы-биле дүшүртүр ССРЭ-ге уран чүдүштүр дөң оределде-дин улам ийи хожудура-нын сорулгаларын чууала-лып коорлар. ССРЭ-нин Уран чурала академиязының президенти И. В. Томский кол илеткеди кылган.

АГААР

Кызылдың агаар станциязының медээин баураар алырга, бөгүн республикага көжүп турар булуттар, чабас. Илам-бүрү чүк угаамыкының хатты дүргени секундада 3—7 метр чедер. Агаарын температуразы барын районга бир градус чылдыг 4 градус чедер соор, өскелерине 5—10 градус соок болур.

Redaktion's address and phone number: РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: ИНДЕКС 667000

Telephone numbers for various departments: Кызыл, Шетинкин-Кравченко кудумчуу, бажык № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторун 2-24-63, редакторун оралкыларынын 2-35-24, 2-31-75, пропалада кылдыларын 2-31-75, карымсалгаам секретарынын 2-23-54, партияж амдырал калдыларын 2-37-13, куягүрө калдыларын 2-23-54, кодэ ажил-агыл калдыларын 2-21-47, үлөтүрү калдыларын 2-22-64, чага калдыларын 2-41-27, информация база совет туртузат калдыларын 2-20-60, корректорларынын 2-27-41, бухгалтериянын 2-12-45, секретараттын 2-23-35, содуз калбей баргалда 2-32-75 телефонна доглар.

Publication details: Тираж 16332. ЧАГЫҢ № 124. СОЛОН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП УНЕР. TC-00065.